

Jerzy Reszke

INTERPELACJA nr.....

Dotyczy: **wymaganych badań dla przydomowych oczyszczalni**

W związku z żądaniem od mieszkańców posiadających przydomowe oczyszczalnie na podstawie **Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego** wyników badań w ilości 24 próbki na rok proszę o przedstawienie wyjaśnień:

1. Jaka jest podstawa prawna żądania?
2. Czy ścieki, pochodzące z przydomowych oczyszczalni ścieków funkcjonujących w ramach zwykłego korzystania z wód o przepustowości do 5 m³/dobę (nie wymagających pozwolenia wodno-prawnego) w aglomeracji, podlegają wymaganiom wprowadzania ścieków do ziemi, które zostały określone w załączniku nr 3 do w/w rozporządzenia?
3. Czy obowiązek prowadzenia pomiarów wielkości emisji (par. 5 w/w rozporządzenia) istnieje wyłącznie dla instalacji wymagającej pozwolenia wodno-prawnego, czy obowiązek ten istnieje również w przypadku eksploatacji instalacji niewymagających tego pozwolenia, do których należą indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków w aglomeracji?
4. Jak rozumieć zapis par. 13 w/w Rozporządzenia punkt 8, który określa inne wymagania dla przydomowych oczyszczalni?
5. Ilość próbek obecnie żądana od mieszkańców jest obowiązująca dla oczyszczalni na podstawie **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA**1) z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego od 2006r. Jak dotychczas interpretowano zapis Rozporządzenia?

W uzasadnieniu podniesionych wątpliwości przytaczam odpowiedź na interpelację Posła Matwiejuka z 2009 roku **Odpowiedź sekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska - z upoważnienia prezesa Rady Ministrów - na interpelację nr 9010 w sprawie przydomowych oczyszczalni ścieków :**

Problematykę związaną z monitoringiem przydomowych oczyszczalni ścieków należałoby rozpatrywać, biorąc pod uwagę dwie kategorie tych obiektów, czyli takie, które służą wyłącznie potrzebom zwykłego korzystania z wód, oraz takie, które

wykraczają poza ten rodzaj korzystania. W pierwszym przypadku, który ogranicza się do wprowadzania do 5 m³ ścieków bytowych, pochodzących z własnego gospodarstwa domowego lub rolnego, do ziemi w granicach gruntu stanowiącego własność wprowadzającego lub do urządzeń wodnych leżących również w granicach gruntu stanowiącego własność wprowadzającego, nie jest wymagane posiadanie pozwolenia wodnoprawnego. Natomiast sytuacje wykraczające poza korzystanie zwykle objęte będą obowiązkiem posiadania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków. Dla tych właśnie przypadków stworzony został system kontroli przestrzegania warunków odprowadzania ścieków określonych w pozwoleniach wodnoprawnych. Nadzór ten jest realizowany przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska. Jednakże nie oznacza to wcale, że indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków pozostają poza jakąkolwiek kontrolą. Istnieje bowiem instytucjonalny nadzór działania tego typu obiektów, zarówno z punktu widzenia ochrony środowiska (gdzie organem takim jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta), jak też w zakresie poprawności ich wykonania pod względem technicznym (gdzie właściwym organem jest starosta). Należy w tym miejscu podkreślić, iż już na etapie budowy omawianych obiektów istnieje obowiązek ich zgłaszania wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. Wymóg taki wynika m.in. z przepisów art. 152 ust. 1 i art. 378 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, ze zmianami) oraz rozporządzenia ministra środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. Nr 283, poz. 2839). Ponadto należy zauważyć, iż zgodnie z zapisami art. 3 ust. 3 pkt 2 wyszczególnionej na wstępie ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach gminy są zobowiązane do prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków, która dotyczyć ma zarówno ilości, jak i zlokalizowania miejsc użycia tych urządzeń na terenie danej jednostki administracyjnej. Proces ten ma na celu kontrolę częstotliwości i sposobu opróżniania przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych z obciążonych zanieczyszczeniami osadów ściekowych. Osady te powstają w wyniku stosowania procesów technologicznych i w przypadku zbyt długiego ich przetrzymywania mogą pogarszać parametry pracy oczyszczalni, a w rezultacie obniżać zakładany efekt ekologiczny. Tego typu inwentaryzacja ma służyć również rozpoznaniu, w jakim kierunku należałoby w danej gminie rozwijać sieć kanalizacyjną; jaki sposób odbioru ścieków byłby dla niej najwłaściwszy, czy byłyby to rozwiązania indywidualne zastosowane np. ze względu na duże rozproszenie zabudowy mieszkalnej, czy może jednak byłyby to systemy zbiorcze obsługujące wszystkich mieszkańców gminy. Dodatkowo wyjaśnić należy, że na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3 oraz art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, ze zm.) budowa indywidualnych przedmiotowych podczyszczalni ścieków o przepustowości do 7,5 m³ nie wymaga pozwolenia budowlanego, lecz jedynie zgłoszenia właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

Należy podkreślić, iż obowiązek prowadzenia pomiarów wielkości emisji istnieje wyłącznie dla instalacji wymagającej pozwolenia wodnoprawnego. W związku z tym, ocenia się, że wprowadzanie takiego wymogu w przypadku eksploatacji instalacji niewymagających tego pozwolenia, do których należą indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków, byłoby niezasadne. Zakres oddziaływania tych obiektów na środowisko, przy poprawnym ich wykonaniu

pod względem technicznym, jest na tyle niewielki, że nie ma uzasadnienia dla obciążania osób je eksploatujących obowiązkiem wykonywania drogich badań.

(Podpisał Sekretarz stanu Stanisław Gawłowski Warszawa, dnia 12 maja 2009 r.)

W Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego jest zapis : par. 13 w/w Rozporządzenia punkt 8. Ścieki pochodzące z własnego gospodarstwa domowego lub rolnego, zlokalizowanego w aglomeracji, mogą być wprowadzane do urządzenia wodnego, w granicach gruntu stanowiącego własność wprowadzającego, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1) ich ilość nie przekracza 5,0 m³ na dobę; 2) nie przekraczają najwyższych dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń właściwych dla RLM aglomeracji, na obszarze której zlokalizowane jest gospodarstwo, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia; 3) najwyższy użytkowy poziom wodonośny wód podziemnych znajduje się co najmniej 1,5 m pod dnem tego urządzenia.

Jest jeszcze interpelacja Posła Jacka Osucha z lutego tego roku, w odpowiedzi na którą nie potwierdzono obowiązku pobierania 24 próbek w ciągu roku. „W przypadku, kiedy własne gospodarstwo domowe lub rolne wyposażone w oczyszczalnię przydomową jest zlokalizowane na terenie aglomeracji (aglomeracji w rozumieniu ustawy Prawo wodne), a odbiornikiem ścieków pochodzących z tego gospodarstwa będzie ziemia, w granicach gruntu stanowiącego własność wprowadzającego, koniecznym warunkiem będzie spełnienie łącznie wszystkich wymagań określonych w § 13 ust. 6 rozporządzenia. Są to następujące warunki:

- ilość wprowadzanych ścieków nie przekracza 5 m³ /dobę;
- ścieki nie przekraczają najwyższych dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń właściwych dla RLM aglomeracji, na obszarze której zlokalizowane jest gospodarstwo, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
- miejsce wprowadzania ścieków do ziemi jest oddzielone warstwą gruntu o miąższości co najmniej 1,5 m od najwyższego użytkowego poziomu wodonośnego wód podziemnych.

Przydomowe oczyszczalnie ścieków funkcjonujące w ramach zwykłego korzystania z wód, powinny być objęte kompleksowym systemem instytucjonalnym, który umożliwia ich monitoring zarówno na etapie realizacji, poprawności ich wykonania pod względem budowlanym i technicznym, jak też w okresie ich funkcjonowania i oddziaływania na środowisko. Eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków podlega procedurze zgłaszania organowi ochrony środowiska w trybie regulacji art. 152 ust. 1 i art. 378 ust. 3 Prawa ochrony środowiska (Dz. U. 2013 poz. 1232), dalej „p.o.ś.”, oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. 2010 nr 130 poz. 880). Zgodnie z art. 154 p.o.ś. „organ ochrony środowiska może ustalić, w drodze decyzji, wymagania w zakresie ochrony środowiska dotyczące eksploatacji instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, o ile jest to uzasadnione koniecznością ochrony środowiska”. Jeżeli użytkowana przez osobę

fizyczną przydomowa oczyszczalnia będzie negatywnie wpływała na środowisko zastosowanie będzie miał art. 363 p.o.ś., który uprawnia wójta, burmistrza lub prezydenta miasta do nakazania takiej osobie, w drodze decyzji, do wykonania w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia takiego oddziaływania. Ponadto zgodnie z art. 368 p.o.ś., ww. organ może, w drodze decyzji, wstrzymać użytkowanie instalacji, w razie naruszenia warunków decyzji określającej wymagania dotyczące eksploatacji instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, prowadzonej przez osobę fizyczną w ramach zwykłego korzystania ze środowiska. Należy również zauważyć, że organ przyjmujący zgłoszenie, w razie stwierdzenia uzasadnionej konieczności ochrony środowiska, może na podstawie art. 154 p.o.ś. nałożyć na podmiot eksploatujący instalację służącą do zwykłego korzystania ze środowiska obowiązki związane z prowadzeniem monitoringu wprowadzanych ścieków, w ramach zwykłego korzystania z wód. Indywidualne systemy oczyszczania ścieków, niefunkcjonujące w ramach korzystania zwykłego, czyli objęte obowiązkiem posiadania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków, podlegają systemowi kontroli przestrzegania warunków emisyjnych określonych w przedmiotowych pozwoleniach wodnoprawnych. Zgodnie z art. 147a p.o.ś. prowadzenie pomiarów wielkości emisji dla instalacji objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia wodnoprawnego jest obowiązkowe. W przypadku niedotrzymywania parametrów jakościowych określonych w posiadanych pozwoleniach, organy Inspekcji Ochrony Środowiska wymierzają administracyjne kary pieniężne w trybie art. 298 p.o.ś., które obowiązują do dnia zmiany wielkości przekroczenia lub ustania przekroczenia lub naruszenia.”

Henryk Benda